

Het bestuur van stichting Help Burkina per 1-1-2022

Eerlijk is eerlijk: het geeft een goed gevoel te weten dat er voldoende hulp is gevonden om de stichting te runnen ook nu Sjef na meer dan 20 (heel) actieve jaren het een flink stukje rustiger aan gaat doen. En we hopen nog lang uit zijn expertise en kennis te mogen putten! In deze en de volgende nieuwsbrief blikt hij terug op die meer dan 20 jaar hulp aan Burkina.

Verder stellen we, zoals aangekondigd, twee bekende bestuursleden en ons nieuwe lid, graag aan u voor.

Hans van den Bemt

Zo'n vijftien jaar ben ik al bij de stichting Help Burkina betrokken. Het is allemaal begonnen toen ik in 2005 door Sjef Theunissen – mijn oud-docent Latijn en Grieks – benaderd werd met de vraag of wij als school met de Goede Doelen Actie een project in Kokossin wilden steunen. Ik was op dat moment als docent levensbeschouwing op het Gertrudiscollege te Roosendaal ook coördinator van de goede doelen. In overleg met de leerlingenraad hebben we besloten de bouw van een school in Kokossin te steunen. Wat is er nou mooier dan dat leerlingen uit Nederland leeftijdgenoten in Burkina Faso kunnen helpen aan een schoolgebouw? De actie werd een groot succes. We hadden de tijdgeest mee: leerlingen voelden zich solidair met hun leeftijdgenoten duizenden kilometers verderop. De gastlessen over Burkina Faso die Sjef verzorgde hebben daar zeker ook toe bijgedragen.

Sjef had al voorzichtig beloofd dat als het project zou slagen, hij zou proberen leerlingen uit Nederland de kans te bieden bij de opening van de school in Kokossin aanwezig te zijn. Dat werd uiteindelijk het volgende project waar de stichting en het Gertrudiscollege samen mee aan de slag gingen. Met een groep van een kleine twintig leerlingen zijn we in de zomer van 2006 ruim twee weken naar Burkina getrokken. Het was voor de jongeren, maar ook voor mij als docent een onvergetelijke ervaring. De enorme gastvrijheid waarmee wij ontvangen zijn, heb ik nooit ergens anders op deze wijze gevoeld. Het heeft mij doen beseffen hoe belangrijk solidariteit is en hoe een ontmoeting ervoor kan zorgen die solidariteit een leven lang te blijven voelen. Na de reis in 2006 ben ik toegetreden tot het bestuur van de stichting om zo mijn steentje bij te dragen.

Inmiddels werk ik niet meer in het voortgezet onderwijs, maar leid ik toekomstige docenten levensbeschouwing op. Deze studenten probeer ik altijd – misschien wel tegen de huidige tijdgeest in – mee te geven hoe belangrijk het is je in te leven en mee te voelen met mensen voor wie rijkdom en goede voorzieningen helemaal niet zo vanzelfsprekend zijn. Hopelijk kunnen zij dat ook weer aan hun leerlingen meegeven.

José van der Molen

Als beoogd nieuwe penningmeester, stel ik me graag even aan u voor. Ik ben 50 jaar, woonachtig in Rhenen, moeder van een dochter van 13. Al sinds mijn 7e kom ik bij de familie Theunissen over de vloer. Ik was met Esther bevriend, we zaten bij elkaar in de klas. Ook toen al zette het gezin zich in voor goede doelen, ik weet eigenlijk niet beter. Later, op de middelbare school, heb ik 5 jaar les gehad van Sjef. Nog voordat er een officiële stichting was, zamelde hij door middel van een kerstontbijt geld in voor Burkina. Zo ben ik door de jaren heen, zijdelings, op de hoogte gebleven van het werk van de stichting.

Toen Esther me vroeg penningmeester te worden, heb ik hier wel even over na moeten nadenken, het is een verantwoordelijke taak. Maar ik vind het belangrijk dat nu Sjef een stapje terug doet, zijn werk wordt voortgezet. Dit jaar gebruiken we als "leerjaar", kijk ik met hem mee. Het is de bedoeling om vanaf 1 januari 2022 het stokje over te nemen. Natuurlijk blijft hij ook daarna als vraagbaak beschikbaar. Vanuit mijn werk als office manager bij een adviesbureau, waarbij ik ook veel financieel project management doe, heb ik er alle vertrouwen in dat in de functie goed kan invullen.

Esther Cremers

Met Oppervolta en Burkina Faso ben ik als dochter van Sjef en Els groot geworden. Mijn moeder is een van de zussen van wijlen Willy Burm, die het contact tussen de familie en Burkina Faso heeft gelegd. Burkina was tot 2003 een ver land voor me, waar mijn oom missionaris was en veel ontwikkelingswerkzaamheden probeerde uit te voeren. Dit met wisselend succes; Sjef heeft met deze kennis zijn voordeel gedaan.

Aan mijn eerste reis naar Burkina, in 2003, ging een grote kerstactie vooraf op school, voor een project in Kokossin (ook al stond ik aan een andere school dan Hans, acties door leerlingen werden op meerdere scholen uitgezet). Ik werkte toen als docente Duits. Inmiddels werk ik met veel plezier alweer ruim 13 jaar bij Cito aan examens. In 2003 leefde Willy nog en Sjef en ik verbleven vooral op diverse missieposten. In 2017 en 2018 ben ik weer in Burkina geweest en ik voelde me als een vis in het water. Na terugkeer in 2018 besloot ik dat het mooie werk van mijn vader en de vriendschap tussen Nederland en Burkina Faso zeker toekomst moesten krijgen. En zo ben ik voorzitter geworden van de stichting. Ik kijk ernaar uit om weer die kant op te kunnen en in mijn nieuwe rol met Roger te overleggen over de (on)mogelijkheden van onze hulp. Dat dit nog weleens wat misverstanden zou kunnen opleveren houden we in de gaten. Roger spreekt helaas geen Duits, en ik maar mondjesmaat Frans. Ik ben vorig jaar met een cursus Frans begonnen en die zet ik nu weer voort. Het Engels kunnen we ter verduidelijking en in nood gebruiken.

Tot slot hoop ik dat uw vertrouwen in het werk van de stichting zal voortduren.

Nawoord van Sjef, deel 1

Als je terug gaat kijken op een periode van (meer dan) 25 jaar, is het een beetje vreemd om te beginnen met een Voorwoord. Vandaar.

Hoe komt iemand erbij om na 33 jaar voor de klas te hebben gestaan te beginnen met hulpprojecten in Burkina Faso? Waren er voortekenen? Ja, die waren er: ik denk dan aan de tijd dat er na het uitreiken van het kerstrapport door sommige klassen van het Norbertuslyceum in Roosendaal samen met hun leraar een bezoek werd gebracht aan de Chinees om daar gezellig de lunch te gebruiken. Bij een dergelijke gelegenheid heb ik eens de vraag gesteld wat men ervan zou denken om het daarbij betaalde bedrag bij elkaar te leggen, zelf inkopen te gaan doen bij een super en dan op school in het klaslokaal een broodmaaltijd te houden. Daarbij wilde ik dan iemand, die werkzaam was in wat toen nog de derde wereld heette, uitnodigen om over zijn/haar werk te vertellen. Het geld dat dan over was, zou dan aan deze persoon voor ontwikkelingswerk overhandigd worden. De meeste leerlingen voelden daar wel voor en offerden dat we dan ook andere klassen konden uitnodigen om het resterende bedrag te verhogen.

Zo begon rond 1990 een reeks kerstmaaltijden waaraan telkens een dertigtal leerlingen deelnam en waarvoor thee en koffie door de school gesponsord werden. De opbrengst van meestal toch wel enkele honderden guldens kwam elke keer ergens in Afrika terecht, meer dan eens in Burkina Faso. Dat laatste kwam doordat een zwager van mij in dat land werkte en met enkele collega's van hem over dit initiatief gesproken had. Pater Balemans uit Zevenbergschen Hoek stelde bij een van de kerstmaaltijden voor om voor dat geld bomen te planten in de Sahel om op die manier te proberen het klimaat aldaar een beetje dragelijker te maken. Er werd zelfs een correspondentie opgezet met de parochie waar hij werkte en wij konden op die manier precies volgen wat er gebeurde.

In 1995 bezocht ik samen met mijn vrouw voor het eerst Burkina om van nabij te zien hoe haar broer Willy daar werkte. We bezochten ook de parochie van Frans Balemans en zagen met eigen ogen het (kleine) bos dat inmiddels "Norbertusbos" was genaamd. Het is onmogelijk om te vertellen wat voor gevoelens het bezoek aan Burkina bij ons opwekte, in ieder geval was de kennismaking zó overweldigend dat wij bij ons vertrek zeiden dat we zeker zouden terugkomen. Er was iets met ons gebeurd wat we helemaal niet verwacht hadden.

Tijdens dit eerste bezoek hebben we in de hoofdstad ook kennis gemaakt met Pascaline, een onderwijzeres die als halfwees door Willy was geholpen om naar school te kunnen gaan. We hebben met haar en haar man misschien een kwartiertje gesproken en adressen uitgewisseld. Nadat Willy haar in 1997 had verteld dat wij met Kerst opnieuw naar Burkina zouden komen, kregen wij al snel een uitnodiging om dan de eerste dag bij hen te komen, zodat zij ons de stad een beetje konden laten zien. Zij woonde met haar man en drie kinderen in een nieuwe wijk aan de rand van de stad. In de loop van die dag zijn wij vervolgens naar de missiepost van Willy doorgereisd, zo'n 170 km verder naar het oosten. Ook tijdens dit tweede bezoek werden wij verrast door de vriendelijkheid en gastvrijheid van mensen, die ontzettend veel minder hadden dan wij. Vooral op het platteland voelde je hoe onrechtvaardig de goederen op deze wereld verdeeld zijn.

Drie maanden later kregen wij een brief van Pascaline waarin ze vroeg of wij haar konden helpen met de bouw van een school voor wees- en straatkinderen in de hoofdstad. Na overleg met Willy besloten we daar positief op te reageren, maar we lieten Pascaline weten dat wij ook bepaalde eisen zouden stellen: zo zou er eerst al iets gebouwd moeten zijn en natuurlijk moest er ook een bouwplan op tafel komen. Verder wilden wij het hele proces door middel van regelmatige toezending van foto's kunnen volgen. Nadat Pascaline met onze voorwaarden had ingestemd, ontvingen wij al kort daarna een begroting, waaruit bleek dat de totale kosten voor dit eerste project fl. 200.000 zouden bedragen. Voor iemand die nooit zoiets gedaan heeft een enorme opgave. In die tijd duurde het zeker zes weken voordat je op een brief een antwoord kreeg uit Burkina Faso. Dat was zeker niet bemoedigend.

Ik heb in die eerste maanden meer dan 250 brieven verstuurd naar diverse instanties, scholen, religieuze instellingen en particulieren in Nederland. Er is ongeveer op 50 daarvan gereageerd, erg dikwijls negatief. Uiteindelijk is er een brief naar Minister Herfkens van Ontwikkelingssamenwerking gestuurd, waarop zij persoonlijk antwoordde dat het goed zou zijn om met dit project naar de NCDO in Amsterdam te stappen. Dat zou wel 50% subsidie kunnen opleveren.

Inmiddels was het 1999 geworden en in juli ging ik met prepensioen. De dag daarna bezocht ik de NCDO waar een strenge mijnheer allerlei lastige vragen over het project stelde en hoe wij dit dachten te begeleiden. Op het eind van het gesprek zei hij dat wij duidelijk niet over één nacht ijs gingen en dat hij een positief advies zou uitbrengen. Twee weken later konden wij laten weten dat we zelf nog “maar” fl. 100.000 bij elkaar moesten zien te brengen. En dan gebeuren er wonderen: 2 protestantse stichtingen in het Rotterdamse zegden ons beide 25.000 toe en betaalden ook meteen. Om de nog resterende fl. 50.000 bij elkaar te krijgen duurde wat langer en in november 1999 was het zover dat de Stichting Help Burkina het licht zag.

Hoewel deze aanlooperperiode best wel spannend was en wij wel eens gedacht hebben dat we hier nooit hadden moeten beginnen, hebben wij na de opening van ons eerste project, École Sainte Mère Teresa, in september 2001 nooit meer gedacht dat we dit beter niet hadden kunnen doen. In feite kwamen er na die datum via Pascaline steeds weer andere groepen om hulp vragen en daarmee werd beantwoord aan de eis in onze statuten, Maar dat Help Burkina uitsluitend projecten aanvaardt die vanuit de bevolking zelf worden aangedragen. Sainte Mère Teresa heeft zich ontwikkeld van een school met kleuter- en basisonderwijs met 225 leerlingen tot een school waaraan ook middelbaar onderwijs (collège) en lyceum gevolgd kan worden met een schoolbevolking van 1250 leerlingen. Voor een heel groot gedeelte zijn de uitbreidingen van het laatste decennium door de Association ASPD, die Pascaline al in 2001 ten behoeve van projecten had opgericht, zelf gerealiseerd. In 2014 is door dezelfde Association met onze hulp ook het Lycée Privé Sainte Elisabeth op een andere locatie in de hoofdstad opgericht om een couture- opleiding te kunnen bieden aan meisjes die niet konden voldoen aan de eisen voor collège of lyceum. Ook met die school gaat het goed en in 2021 kunnen wij vaststellen dat beide scholen onafhankelijk van onze hulp verder kunnen gaan met het bieden van onderwijs aan grote groepen kinderen.

In een volgende Nieuwsbrief wil ik ingaan op een aantal veel kleinere projecten die wij mochten realiseren sinds 2001.

Sjef en Esther op de missiepost in Boulsa december 2003

Na de reis in 2015

December 2018 op weg naar Koupéla